

คณาสิทธิ์ หลายศิริเรืองไร 2549: การศึกษาความผันแปรทางสัณฐานวิทยา ระยะเวลา
การถ่ายละอองเกสร วิธีการขยายพันธุ์ และการประเมินการใช้ประโยชน์ด้านพืชสวนของ
มะนอด ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาพืชสวน ภาควิชาพืชสวน
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ มล.จารุพันธ์ ทองแถม, วท.ม. 71 หน้า
ISBN 974-16-2564-2

มะนอดเป็นมะเดื่อป่าพื้นเมืองของไทยชนิดหนึ่งในไม่กี่ชนิดที่ผลสุกสามารถรับประทาน
ได้ มีรสหวาน และกลิ่นหอมคล้ายสตรอเบอรี่ แต่ยังขาดการศึกษาเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในทางพืช
สวน จึงได้ทำการศึกษาความผันแปรทางสัณฐานวิทยา ระยะเวลาการถ่ายละอองเกสรและการ
พัฒนาของ syconium เทคนิคการขยายพันธุ์ และการใช้ประโยชน์ทางพืชสวน ผลการศึกษาลักษณะ
ทางสัณฐานวิทยาของมะนอด พบว่ามะนอดที่เจริญเติบโตอยู่ในบริเวณที่ศึกษามีความแตกต่างทาง
สัณฐานวิทยา โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ตามระดับความสูงที่พบการเจริญเติบโต คือกลุ่ม
ที่มีเส้นกลางใบสีแดง และกลุ่มที่มีเส้นกลางสีเหลือง โดยพบว่ามีลักษณะของสีเปลือกลำต้น สีใบ สี
ช่อดอก สีกลีบรวมของดอกย่อย ความยาวก้านช่อดอก และขนาดของผลเมื่อสุกที่แตกต่างกัน ซึ่ง
จากลักษณะที่แตกต่างกัน จึงคาดว่ามะนอดทั้งสองกลุ่มน่าจะเป็นคนละสายพันธุ์กันที่พบใน
ประเทศไทย นอกจากนี้มะนอดทั้งสองกลุ่มยังใช้ระยะเวลาการเจริญของช่อดอกจนถึงระยะที่ผล
สุกแตกต่างกันอีกด้วย วิธีการขยายพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับมะนอด คือ การเพาะเมล็ด ซึ่งมี
เปอร์เซ็นต์การงอก 100 เปอร์เซ็นต์ และมะนอดมีการแตกแขนงของรากเป็นจำนวนมาก และราก
สามารถแผ่กระจายออกไปได้ไกล จึงมีศักยภาพที่จะใช้เป็นไม้ยืนต้นปลูกยึดดินในที่ลาดชัน เพื่อ
ป้องกันการพังทลายของดินในเขตป่าต้นน้ำอีกด้วย